

Súd: Okresný súd Humenné
Spisová značka: 21C/302/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315206395
Dátum vydania rozhodnutia: 19. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Sivák
ECLI: ECLI:SK:OSHE:2016:8315206395.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Humenné samosudcom Mgr. Petrom Sivákom v právnej veci žalobcu Z. Z. F., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom S.B. XX, XXX XX D., právne zast.: JUDr. Petrom Rakom - advokátom, Masaryková 13, 080 01 Prešov, proti žalovanému H., K..Q..X.., H. K. X, XXX XX D., IČO: XXXXXXXX, právne zast.: JUDr. Viliamom Hajdukom - advokátom, Námestie slobody 2, 066 01 Humenné, v konaní o zaplatenie sumy 1501,58 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 1501,58-eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5,05% ročne z tejto sumy od 18.5.2015 až do zaplatenia, ako aj zaplatiť mu trovy súdneho konania pozostávajúce z trov právneho zastúpenia vo výške 591,56-eur a to všetko v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť na účet Okresného súdu Humenné súdny poplatok z návrhu na začatie konania vo výške 90,- eur a to v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na Okresný súd Humenné dňa 26.5.2015 návrh na vydanie platobného rozkazu, ktorým sa dožadoval od žalovaného zaplatenia sumy 1501,58 eur s príslušenstvom. Návrh odôvodnil tým, že XX.XX.XXXX v čase okolo X.XX hod. v budove S. v D. na Ul. X. Z. XXXX/XX, potom čo s manželkou a s maloletým synom N. vystupovali na X. poschodí z výťahovej kabíny, tak ich maloletý syn N. vypadol z kočiaru do výťahovej šachty a to z dôvodu, že počas vystupovania z výťahu došlo k samovoľnému pohybu výťahovej kabíny smerom hore na vyššie poschodie. Žalobca spolu s maloletým synom N. z výťahu vypadli a maloletý syn sa prepadol pod podlahu výťahovej kabíny a spadol do výťahovej šachty až na prízemie, kde následkom mnohopočetných zranení zomrel. V tomto konaní si žalobca uplatnil náhradu nákladov spojených s pohrebom ich maloletého syna.

Žalovaná spoločnosť je výlučným vlastníkom tejto nehnuteľnosti, kde sa nachádza budova polikliniky a kde došlo k tejto udalosti. Žalobca poukázal na závažné nedostatky výťahu, ktoré zistili nezávisle od seba súdny znalec P. S., R. inšpekcia, ako aj Inšpektorát práce. Na preukázanie týchto skutočností doložil do súdneho spisu znalecký posudok č. 10/2013 P. A. S., odborné stanovisko R. inšpekcie z XX.XX.XXXX a protokol Inšpektorátu práce S. z XX.XX.XXXX.

Žalobca poukázal na to, že na Okresnom súde Humenné pod sp.zn.: 5C/30/2014 sa viedlo právoplatne skončené konanie v ktorom on a manželka ako rodičia nebohého N., žalovali nemajetkovú ujmu vo forme finančnej satisfakcie voči žalovanému práve na základe tejto škodovej udalosti. Výsledkom bol súdny zmier pred prvým pojednávaním vo veci v ktorom žalovaný uznal svoju zodpovednosť a zaviazal sa im zaplatiť nemajetkovú ujmu, ako rodičom nebohého N..

V tomto konaní si žalobca uplatňuje náklady spojené s pohrebom svojho maloletého syna a to v súlade s § 449 Občianskeho zákonníka a § 2 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995. Zároveň žiadal úroky z omeškania od predžalobnej výzvy zaslanej žalovanému na dobrovoľné plnenie tejto sumy. Žalobca poukázal, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť žalovaného.

Následne súd vo veci vydal platobný rozkaz, ktorý bol však zrušený, pretože žalovaný voči nemu podal odpor.

V odpore žalovaný namietal prostredníctvom svojho právneho zástupcu, že nie je pasívne legitimovaný, pretože v čase vzniku tejto škodovej udalosti žalovaný nebol vlastníkom a ani prevádzkovateľom týchto výťahov, ktoré sa nachádzajú v jeho budove, kde je S. na ul. X. Z. XXXX/XX v D.. Uviedol, že vlastníkom a prevádzkovateľom výťahov bola a je od 1.1.2013 iná spoločnosť a to H. K., s.r.o., so sídlom Ul. X. Z. XXXX, D., IČO: XX XXX XXX. Doložil o tom listinné dôkazy a to kúpnu zmluvu na predaj výťahov vo svojej budove, protokol Inšpektorátu práce, knihu kontrol výťahov, zmluvu o dielo na servis. Uviedol, že žalovaný teda nezodpovedá za túto škodu žalobcovi podľa žiadnych ustanovení.

Ďalej namietal výšku nákladov na pomník a ďalšie súvisiace náklady a to z dôvodu, že žalovaný si dal zhotoviť dvojhrobku s dvoma hrobovými miestami nad sebou a teda náklady by mali byť podľa neho nižšie. Namietal aj spoluzavinenie rodičov nebohého syna.

Čo sa týka sporu 5C/30/2014, ktorý sa viedol medzi žalobcom a žalovaným o nemajetkovú ujmu z tejto škodovej udalosti skončenie tohto sporu zmiernom medzi účastníkmi bolo len prejavom dobrej vôle žalovaného.

Žalobca sa k odporu vyjadril tak, že tvrdenia žalovaného sú účelové, vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti - stavby v ktorej sa nachádzajú výťahy a celá poliklinika je žalovaný, čo je dôležité pre posúdenie objektívnej zodpovednosti žalovaného. Žalobca nemá čo zisťovať a ani nemá ako zistiť, aké zmluvy a aké ďalšie právne vzťahy sú v uvedenej budove, napríklad ohľadom výťahov. Jednoznačne zodpovedá vlastníkom a prevádzateľ celej budovy. Ide o jeho primárnu a objektívnu zodpovednosť. Poukázal aj na to, že vlastníkom a konateľom žalovaného - vlastníka celej budovy, ale aj spoločnosti H. K., s.r.o. ktorej mali byť predané výťahy, je stále A. S. H., ktorý je okrem toho podľa výpisu z obchodných registrov spoločníkom, resp. aj konateľom v ďalších trinástich obchodných spoločnostiach. Žalobca nemá prečo a nemá ani ako zisťovať vzájomné vzťahy. Žalobca znova poukázal na to, že v súdnom konaní 5C/30/2014 právoplatným uznesením o schválení súdneho zmiernom žalovaný jednoznačne uznal zodpovednosť za túto škodovú udalosť a nič tam žalovaný nenamietal.

Súd vo veci nariadil pojednávanie, ktorého sa zúčastnili právny zástupcovia účastníkov, účastníci boli neprítomní. Právni zástupcovia súhlasili, aby súd vo veci konal a prípadne aj rozhodol bez prítomnosti ich účastníkov.

Právny zástupca žalobcu zotrval na podanej žalobe a na svojich vyjadreniach. Znova poukázal na súdny spor 5C/30/2014 ohľadom nemajetkovej ujmy, kde došlo k uzavretiu súdneho zmiernom schváleného súdom. Súd by zmiernom neschválil, ak by bol v rozpore s hmotným právom. Jednoznačne je daná zodpovednosť žalovaného ako vlastníka nehnuteľnosti, kde sa nachádza poliklinika aj výťahy.

Poukázal na to, že čo sa týka nákladov na hrobku, na pomník žalobca za ňu zaplatil 1300,- eur avšak oni si uplatňujú len sumu 663,88 eur v súlade s § 2 Nariadenia č. 87/1995 Zb. Je pravda, že sa jednalo o vyhotovenie dvojhrobky, avšak v tejto dvojhrobke bol a je pochovaný aj nebohý syn žalobcu. Náklady aj na jednohrobku by boli oveľa vyššie, ako priznáva uvedené nariadenie vlády v maximálnej výške do 663,88 eur. Objektívne by teda aj keby žalobca dal vyhotoviť jednohrobku, jeden pomník, by boli náklady oveľa vyššie ako 663,88 eur, ktoré priznáva uvedené nariadenie vlády.

Žalovaný zotrval na svojich vyjadreniach, že nie sú pasívne legitimovaný, pretože výťahy boli prevedené do vlastníctva inej s.r.o.-čky. Doložil o tom aj kúpnu zmluvu na prevod hnutelných vecí z 1.1.2013. Poukázal aj na ostatné listiny, ktoré udávali v odpore. Poukázali na zmluvu o dielo. Namietal, že žalobcovia si spôsobili škodovú udalosť sami, pretože v rozpore s § 415 Občianskeho zákonníka nepostupovali tak, aby predchádzali hroziacim škodám. Poukázal na výpovede týchto rodičov nebohého maloletého N. v trestnom konaní 3T/100/2014, ktoré doložil aj do súdneho spisu. Uviedol, že výťah nebol určený na prepravu osôb, ale išlo o nákladný výťah a taktiež poukázal na to, že maloletý nebol pripútaný bezpečnostnými pásmi v kočiari. Doložil do súdneho spisu aj návod na použitie detského kočiara.

Po príslušnom poučení súd vyhlásil vo veci dokazovanie za skončené a rozhodol na základe skutkového a právneho stavu, ktorý vyšiel najavo do skončenia dokazovania vo veci samej. Súd zamietol návrhy právneho zástupcu žalovaného na vypočutie svedkov a to manželky žalobcu, žalobcu, ďalej Q. E., ktorý zhotovoval pomník, ďalej pána N., ktorý organizoval, resp. ktorému boli platené náklady spojené s vystrojením pohrebu a taktiež pána K., ktorý bol obžalovaný v trestnom konaní, a ktorý bol servismanom uvedeného výťahu.

Súd zamietol uvedené návrhy na dokazovanie a to z dôvodu, že neboli potrebné na objasnenie skutkového a právneho stavu a to z dôvodu, že súd pri posudzovaní vychádzal z objektívnej zodpovednosti žalovaného za náhradu škody podľa § 427 OZ.

Po vykonanom dokazovaní súd žalobe v celom rozsahu vyhovel a priznal žalobcovi požadovanú sumu, tak ako si ju uplatnil v žalobe, ako je to vyššie uvedené. Keďže bol žalobca v konaní úspešným, súd mu priznal aj právo na náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia.

Z vykonaného dokazovania vyplynul tento skutkový stav.

Z listu vlastníctva č. XXXX, k.ú. D. vyplýva, že žalovaný je výlučným vlastníkom nehnuteľnosti a to budovy-stavby, súpisné číslo 2045, postavenej na pozemku XXXX/X, popis stavby S.. Na tomto liste vlastníctva podľa kódu stavby sa jedná : o budovu zdravotníckeho a sociálneho zariadenia. Žalovaný nadobudol vlastnícke právo k uvedenej budove dňa 07.06.2012 na základe kúpnej zmluvy č. N Na liste vlastníctva nie je uvedený žiadny iný správca uvedenej nehnuteľnosti.

Z kúpnej zmluvy o prevode vlastníctva k hnuťelnej veci doloženej žalovaným zo dňa 01.01.2013 vyplýva, že žalovaný ako predávajúci odpredal kupujúcemu H. K., s.r.o., IČO: XX XXX XXX ako kupujúcemu podľa článku II. Zmluvy : hnuťelne veci - výťahy v počte 5 kusov s uvedenými výrobnými číslami (čl. 144), teda aj výťah výrobné číslo 1585-4-029, kde došlo k škodovej udalosti. Obe spoločnosti boli zastúpené tým istým konateľom A.. S. H..

Zo zmluvy o dielo uzavretej medzi zhotoviteľom S. K. Q., IČO: XX XXX XXX a objednávateľom H. K., s.r.o., IČO: XX XXX XXX uzavretej dňa 01.01.2013 vyplýva, že zhotoviteľ K. S. mal vykonávať servis, opravy a odborné prehliadky výťahov v mieste H. K., s.r.o. na ul. X. Z. XX, D., teda aj výťahu výrobné číslo 1585-4-029, kde došlo k škodovej udalosti. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú od 01.01.2013.

Z knihy kontroly výťahu výrobné číslo 1585-4-029 prevádzkovateľ výťahu H., s.r.o., H. K. 2, D., miesto postavenia S. Humenné vyplýva, že prevádzkovateľom je H., s.r.o., H. K. 2, D. a umiestnenie výťahu je S. D.. Skúšky a odborné prehliadky vykonával S. K. Q. Humenné (čl. 104). Na prehliadke vykonanej dňa 14.3.2013 je už následne uvedený ako prevádzkovateľ nie H., s.r.o., H. slobody 2, D. - žalovaný, ale firma H. K., s.r.o., ul. 1. Z., D. (čl. 106 súdneho spisu).

Zo znaleckého posudku č. 10/2013 súdneho znalca P. A. S., odbor bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci - odvetvie strojárstva (čl. 10 a nasl.), vypracovaného pre účely trestného konania okrem iného vyplynulo, že uvedený výťah výrobné číslo 1585-4-029 v budove polikliniky v D. bol v zlom technickom stave, mal množstvo závažných nedostatkov špecifikovaných v znaleckom posudku.

V čase vzniku úrazu však uvedený výťah nespĺňal bezpečnostné - technické normy pre bezpečnú prevádzku a mal závady popísané v znaleckom posudku.

Za hlavnú príčinu poruchy na výťahu dňa 18.02.2013 bolo znalcom určené zlé nastavenie (zoradenie) dĺžky zaistovacieho tŕňa na uzavieracej tyči dvernej uzávierky a nesprávne nastavenie dĺžky palca spínača šachtových dverí spojeného s tyčou spínača. Tým došlo k samovoľnému pohybu výťahu aj pri otvorených dverách a pri nastupovaní a vystupovaní osôb.

Uvedené skutočnosti vyplývajú aj z protokolu Inšpektorátu práce Prešov (čl. 73) a aj z odbornej správy Technickej inšpekcie, a.s. Bratislava 15.11.2013 a zo dňa 12.2.2014 (čl. 69, 67, 79).

Z uvedených listín taktiež vyplýva, že servis a prehliadky robil S. K. pre žalovaného a neskôr pre H. K. s.r.o. a to na základe zmluvy o dielo.

K žalobe bolo doložené aj právoplatné a vykonateľné uznesenie Okresného súdu Humenné o schválení súdneho zmieru medzi tými istými účastníkmi sp.zn. 5C/30/2014-247 z 23.2.2015. Súd si preto pripojil uvedený spis Okresného súdu Humenné 5C/30/2014. Predmetom konania bola náhrada nemajetkovej

ujmy, ktorú žiadali žalobcovia ako rodičia nebohého syna od žalovaného ako vlastníka budovy S. z dôvodu tej istej udalosti a smrti svojho maloletého syna. Pred prvým pojednávaním došlo k uzavretiu zmluvy, ktorú schválil súd.

Z uvedeného uznesenia o schválení súdneho zmluvy vyplýva, že žalovaný H., s.r.o., H. K. 2, D., IČO: XX XXX XXX, zastúpený právnym zástupcom Mgr. Viliamom Hajdukom - advokátom sa zaviazal vyplatiť žalobcom a to v 1. rade Z. Z. F., t.j. ten istý žalobca ako tu a žalobkyni v 2. rade C.. M. F., t.j. manželky žalobcu a matky nebohého syna, nemajetkovú ujmu vo výške žalobcovi v 1. rade 30.000,- eur a žalobkyni v 2. rade 33.000,- eur.

Z odôvodnenia vyplýva, že žalobcovia v 1. a v 2. rade ako rodičia nebohého syna N. žiadali svojou žalobou doručenou súdu 6.2.2014 zaviazat' žalovaného písomne sa im ospravedlnit' a každému z nich zaplatit' nemajetkovú ujmu v sume po 150.000,- eur. Žalovaný zodpovedá ako vlastník budovy S. v D. v ktorej sa stala tragická udalosť XX.XX.XXXX ku ktorej došlo tak, že pri prevádzke výťahu pri vystupovaní z výťahovej šachty došlo k samovoľnému pohybu výťahu v dôsledku čoho ich maloletý syn N., dieťa žalobcov v 1. a v 2. rade prepadol pod podlahu výťahovej kabíny a spadol do výťahovej šachty až na prízemie budovy a následne zomrel. Pri tejto nehode utrpeli žalobcovia v 1. a v 2. rade ako jeho rodičia nenapraviteľnú a neopísateľnú citovú a sociálnu ujmu.

Pred začatím pojednávania účastníci uzatvorili zmluvu, ktorú následne schválil podľa § 99 O.s.p. z dôvodu, že nie je v rozpore so zákonom, ani s inými právnymi predpismi. Uvedený súdny zmluvu nadobudol právoplatnosť 02.03.2015 a vykonateľnosť 13.03.2015. V tomto súdnom konaní žalovaný nenamietal spoluzavinenie a ani nedostatok svojej pasívnej legitímácie a uznal svoju zodpovednosť.

Z výsluchov žalobcu, jeho manželky C.. M. F. na OO PZ v Humennom, ČVS:ORP-553/OVK-HE-2013, z pripojeného uznesenia o chválení súdneho zmluvy a zo žaloby vo veci sp.zn. 5C/30/2014, ďalej aj zo samotnej žaloby v tomto konaní a z ostatných vyššie uvedených písomností vyplýva, že dňa XX.XX.XXXX žalobca spolu s manželkou a s maloletým synom a ďalšími osobami nastúpili do výťahu v budove žalovaného, kde sa nachádza S. v D. na ul. 1. Z. XXXX/XX a pri vystupovaní na 6. poschodí došlo k samovoľnému pohybu výťahovej kabíny smerom hore na vyššie poschodie. Počas tohto samovoľného pohybu, hoci boli dvere výťahu otvorené, pri vystupovaní žalobca spolu s maloletým synom N. (v kočíku) vypadol z výťahovej kabíny na podlažie pred výťahovú šachtu, pričom sa zranil žalobca, zranenia utrpela aj jeho manželka a ich maloletý syn sa prepadol pod podlahu výťahovej kabíny kde spadol do výťahovej šachty a utrpel zranenia nezlučiteľné so životom, ktorým podľahol. Z uvedených výpovedí žalobcu, jeho manželky vyplýva taktiež to, že do výťahu nastúpili aj ďalší ľudia, ktorí boli na lekárskech vyšetreniach v uvedenej budove polikliniky spolu so žalobcom, s jeho manželkou a ich nebohým maloletým synom N.. Z výpovedí rodičov taktiež vyplýva, že maloletý syn N. nebol v kočiare v tomto momente pripútaný, pretože neočakávali, že môže nastať takáto skutočnosť. Výťah bol voľne prístupný verejnosti, ktorá ho aj používala.

Zo zhodných výpovedí právnych zástupcov účastníkov konania vyplýva, že na Okresný súd Humenné bola podaná Okresnou prokuratúrou Humenné obžaloba na obžalovaného S. K. živnostníka, ktorý mal uzavretú zmluvu o servise a oprave uvedených výťahov. Vo veci zatiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté. Súdne konanie sa vedie pod sp.zn.: 3T/100/2014 na Okresnom súde Humenné.

Žalobca si v žalobe uplatnil náklady spojené s pohrebom a s vystrojením pohrebu vrátane nákladov na hrobku - pomník v celkovej sume 1501,58 eur. Do súdneho konania na preukázanie týchto výdajov doložil účtovné doklady. Súd vykonal dokazovanie účtovných dokladov a zistil tento skutkový stav.

Z pokladničného dokladu D. N. - Q. vyplýva, že žalobca zaplatil za 2 vence a ikebanu celkovo sumu 145,- eur a to dňa 21.10.2013.

Z faktúry č. XXXXXXXXXX vystavenej P. N., E. XX, D., IČO: XXXXXXXXX vyplýva, že odberateľovi a to žalobcovi bola fakturovaná suma 231,- eur splatná 7.11.2013 za rakvu, kríž na rakvu, drevený kríž veľký + nápis, úprava a manipulácia so zosnulým, manipulácia s rakvou, prevoz do domu smútku v D. a chladenie zosnulého. Z príjmového pokladničného dokladu č. 13HP00175 z 25.10.2013 vyplýva, že túto sumu žalobca vyplatil.

Z pokladničného bloku vystaveného firmou C., s.r.o., K. 12, R., IČO: XX XXX XXX, vyplýva, že žalobca zaplatil tejto firme sumu 406,20 eur dňa 22.10.2013 za poskytnuté služby pri pochovaní maloletého syna, špecifikované v uvedenej prílohe. Jedná sa o poskytnuté služby - výkopy hrobu, uloženie truhly do hrobu, resp. hrobky, otvorenie a uzatvorenie príklopu, zakrytie rakvy, zapečatenie rakvy, výber hrobového

miesta, uloženie zeminy, úprava hrobu po pohrebe, krátkodobý podnájom v dome smútku, použitie obradnej siene, vynášanie zosnulého, manipulácia s rakvou, ozvučenie, nosiči, spustenie do hrobu, vedenie sprievodu, smútočné oznámenie, jeho vyvesenie, vybavenie dokladov na matrike a ďalšie náklady spojené s pohrebom.

Z faktúry č. XXXXXXXXXXXX vystavené dodávateľom Technické služby mesta D. pre odberateľa žalobcu vyplýva, že mu bola vyfakturovaná suma 55,50 eur a to za hrobové miesto pre nebohého F.P., nar. XX.X.XXXX, zomrelého XX.XX.XXXX, prenájom pre hrobku na 10 rokov, vrátane odberu vody z cintorína, vývoz odpadkov z cintorína. Túto sumu zaplatil taktiež žalobca, čo vyplýva z príjmového pokladničného dokladu zo dňa 25.10.2013.

Z príjmového pokladničného dokladu č. XXXXXXXX vyplýva, že žalobca zaplatil U. N. - pohrebné služby, IČO: XX XXX XXX, sumu 1300,- eur dňa 24.10.2013 a to za pomník + dvojhrobka, žula 6664. Zo žaloby, z vyjadrenia žalobcu vyplýva, že z tejto sumy si uplatnil v tomto konaní len sumu 663,88 eur čo je maximálne suma odplaty za pomník podľa § 2 Nariadenia č. 87/1995 Zb..

Na uvedený prípad je potrebné aplikovať predovšetkým tieto právne predpisy.

Podľa § 427 Občianskeho zákonníka č.40/1964 Zb. (ďalej len OZ) , zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov :

Odsek 1, fyzické a právnické osoby vykonávajúce dopravu zodpovedajú za škodu vyvolanú osobitnou povahou tejto prevádzky.

Podľa odseku 2, rovnako zodpovedá aj iný prevádzateľ motorového vozidla, motorového plavidla, ako aj prevádzateľ lietadla.

Podľa § 428 OZ, svojej zodpovednosti sa nemôže prevádzateľ zbaviť, ak bola škoda spôsobená okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke. Inak sa zodpovednosti zbaví, len ak preukáže, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať.

Podľa § 430 odsek 1 OZ, namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá aj vtedy spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nebanlivosťou umožnil.

Podľa § 119 ods. 2 OZ, nehnuteľnosťami sú pozemky a stavby spojené so zemou pevným základom.

Podľa § 120 ods. 1, súčasťou veci je všetko, čo k nej podľa jej povahy patrí a nemôže byť oddelené bez toho, že by sa tým vec znehodnotila.

Podľa § 39 OZ, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 449 ods. 2 OZ, pri usmrtení sa uhradzujú aj primerané náklady spojené s pohrebom, pokiaľ neboli uhradené pohrebným poskytnutým podľa predpisov o sociálnom poistení.

Podľa ods. 3, náklady liečenia a náklady pohrebu sa uhradzujú tomu, kto ich vynaložil.

Podľa § 2 Nariadenia vlády č. 87/1995 Zb., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka v odseku 2, náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej dosky a na úpravu hrobu sa uhrádzajú do výšky 663,88 eur.

Podľa § 101 zákona č.461/2003 Z.z. o sociálnom poistení (ZSP), odsek 1, ak poškodený zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, má ten, kto uhradil náklady spojené s pohrebom, nárok na ich náhradu.

Odsek 2, za náklady spojené s pohrebom sa podľa tohto zákona považujú najmä :

- a) náklady účtované pohrebnou službou, ktorá poskytla služby spojené so zabezpečením pohrebu,
- b) náklady na spopólnenie, ak nie sú súčasťou nákladov účtovaných pohrebnou službou,
- c) cintorínske poplatky,
- d) náklady na zriadenie pomníka alebo náhrobnej tabule,

e) náklady na úpravu hrobu.

Odsek 3, suma náhrady nákladov uvedených v odseku 2 je najviac 2 324,40 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

Odsek 4, fyzická osoba, ktorá s poškodeným, ktorý zomrel v dôsledku pracovného úrazu alebo choroby z povolania, žila ku dňu jeho smrti v domácnosti, a nezaopatrené dieťa poškodeného majú nárok na náhradu

a) jednej tretiny výdavkov vynaložených na smútočné ošatenie, najviac v sume 99,60 eura pre každú fyzickú osobu a nezaopatrené dieťa, a

b) cestovných výdavkov vynaložených na ich prepravu z miesta trvalého pobytu na miesto pohrebu a späť.

Odsek 5, suma náhrady výdavkov uvedených v odseku 4 pre všetky fyzické osoby a nezaopatrené deti uvedené v odseku 4 je najviac 2 324,40 eura. Na zvýšenie tejto sumy platí § 94 ods. 4 rovnako.

Podľa § 441 OZ, ak bola škoda spôsobená aj zavinením poškodeného, znáša škodu pomerne, ak bola škoda spôsobená výlučne jeho zavinením, znáša ju sám.

Po vykonaní dokazovania súd konštatuje, že žalobca preukázal všetky zákonom stanovené podmienky na náhradu škody a je tu daná objektívna zodpovednosť žalovaného.

Konkrétne, v konaní bola preukázaná aktívna legitímácia žalobcu, ktorý bol otcom nebohého syna Šimona a je osobou ktorá vynaložila - zaplatila žalované náklady spojené s pohrebom podľa § 449 Občianskeho zákonníka. Tieto skutočnosti vyplývajú zo žaloby a z vyššie uvedených účtovných dokladov.

Čo sa týka pasívnej legitímácii súd uznal zodpovednosť žalovaného a to podľa vyššie uvedeného § 427 OZ, zodpovednosť za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov.

Je nesporné, že vlastníkom uvedenej nehnuteľnosti - budovy S. na ul. X. Z. a prevádzateľom celej tejto budovy, jej súčasti a príslušenstva, teda aj všetkých výťahov v tejto budove je žalovaný. Tento je zapísaný na liste vlastníctva. Údaje na LV sú záväzné a hodnoverné. Súd poukazuje aj na druh a kód stavby podľa LV, že sa jedná o zdravotnícke zariadenie a poukazuje aj na ďalší údaj v liste vlastníctva, kde nie je uvedený žiadny správca.

Rovnako to vyplýva aj z pripojeného spisu Okresného súdu Humenné sp.zn. 5C/30/2014, kde sa riešila nemajetková ujma z tejto skutkovej udalosti medzi tými istými účastníkmi a kde žalovaný uznal svoju zodpovednosť.

V súlade s Občianskym zákonníkom a s doterajšou judikatúrou nie je sporné, že súčasťou nehnuteľnosti a to stavby - budovy sú aj výťahy. Z tohto dôvodu sa napríklad v kúpnej zmluve na budovu - stavbu ako nehnuteľnosť nemusia uvádzať výťahy samostatne, rovnako, ako sa nemusí samostatne uvádzať napríklad schodište, okná, terasy, elektroinštalácia, vetranie, klimatizácia a iné súčasti, resp. príslušenstvo nehnuteľnosti.

Na tom nič nemení ani skutočnosť, že podľa tvrdení žalovaného a doložených listín mal žalobca previesť vlastnícke právo k výťahom v budove na inú spoločnosť a to H. K., s.r.o. Súd tu poukazuje na to, že je to v rozpore s vyššie uvedeným kogentným ustanovením Občianskeho zákonníka, čo je súčasťou a príslušenstvom nehnuteľnosti-budovy a preto takáto kúpna zmluva je pre priamy rozpor so zákonom, respektíve pre jeho obchádzanie absolútne neplatná podľa § 39 OZ, na čo súd prihliada ex offio.

V tomto prípade súd dospel v súlade s doterajšou súdnou praxou, že sa jedná o objektívnu zodpovednosť za škodu podľa § 427 a to zodpovednosť žalovaného ako vlastníka budovy a jej súčasti, vrátane výťahov, teda ako prevádzateľa za škodu spôsobenú prevádzkou dopravných prostriedkov. Výťahy je možné zahrnúť pod osobitný druh dopravného prostriedku. Žalovaný je tzv. iným prevádzateľom dopravného prostriedku - výťahov. Ku škode došlo počas prevádzky výťahu, teda okolnosťami, ktoré majú pôvod v prevádzke dopravného prostriedku.

Pozri napríklad rozsudok Krajského súdu v Bratislave sp.zn.4Co/142/2010 zo dňa 22.02.2012. Po páde výťahu boli podľa § 427 OZ zaviazaní vlastníci nehnuteľností - bytového domu, kde došlo k pádu výťahu počas prevádzky a žaloba bola zamietnutá voči servisnej firme a spoločenstvu vlastníkov bytu.

Takáto zodpovednosť je objektívna, je sprísnená a chráni poškodeného. Tu je nesporné, že škoda bola spôsobená prevádzkou výťahu, keď sa samovoľne pohol pri vystupovaní osôb z výťahu, čo je neprípustné a to z dôvodu technických porúch špecifikovaných v znaleckom posudku, vyjadrení Technickej inšpekcie a Inšpektorátu práce.

Naopak pri zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou dopravným prostriedkom podľa § 427 by sa prevádzateľ podľa § 428 zbavil svojej objektívnej zodpovednosti (liberalizácia), len ak preukáže, že škoda bola spôsobená okolnosťami nemajúcej pôvod v prevádzke, alebo, že sa škode nemohlo zabrániť ani pri vynaložení všetkého úsilia, ktoré možno požadovať. Ďalším liberačným dôvodom podľa § 430 odsek 1 OZ, namiesto prevádzateľa zodpovedá ten, kto použije dopravný prostriedok bez vedomia alebo proti vôli prevádzateľa. Prevádzateľ zodpovedá aj vtedy spoločne s ním, ak takéto použitie dopravného prostriedku svojou nedbanlivosťou umožnil.

V tomto prípade zo strany žalovaného nebol preukázaný ani jeden liberačný dôvod.

Z výpovedi žalobcu, jeho manželky v trestnom konaní, zo znaleckého posudku, správy Technickej inšpekcie a Inšpektorátu práce je zrejmé, že aj tento výťah v budove S. v D. bol bežne používaný osobami spolu s ďalšími výťahmi v budove. Aj v čase škodovej udalosti v ňom cestovalo viacero osôb, ktoré nastupovali a vystupovali. Na výťahu nebol kód, uzamknutie, ani iná mechanická, technická alebo iná zábrana, ktorá by znemožňovala jeho použitie verejnosťou v budove polikliniky. Preto nemožno tvrdiť, že uvedený dopravný prostriedok použil žalobca so svojou manželkou bez vedomia, resp. proti vôli prevádzateľa, ako sa to snaží tvrdiť žalovaný.

Žalovaný minimálne teda svojou nedbanlivosťou umožnil takéto používanie výťahu podľa § 430 OZ. A ku škode došlo prevádzkou výťahu - pozri doložený znalecký posudok, správy Technickej inšpekcie, Inšpektorátu práce a výpovede. Tým je daná zodpovednosť prevádzateľa - žalovaného a súd pri tejto zodpovednosti už nemusí vykonávať iné dokazovanie. Nemá tu právny význam ani to, či išlo o osobný, či nákladný výťah. Je zrejmé, že ho bežne používali pacienti, návštevníci budovy polikliniky. A žiaden výťah, či už osobný, alebo nákladný sa nemôže pohnúť počas vystupovania, bez technickej závady. Aj samotný kočiar by sa dal považovať za náklad, situácia by sa nezmenila tým, že výťah by sa pohol pri preprave kočiara, skrine, či iného nákladu. Vypočúvanie žalobcu a jeho manželky by im spôsobilo len ďalšiu zbytočnú psychickú traumu (opakované rozprávanie, za akých okolností prišli o syna) a nie je vzhľadom na objektívnu zodpovednosť a vyššie uvedené potrebné.

Okrem toho takéto prísna objektívna zodpovednosť je dôležitá v záujme ochrany práv tretích osôb - poškodených, ktoré majú možnosť používať dopravný prostriedok - výťah v budovách (napríklad nákupné centrá, supermarkety, nemocnice, polikliniky, ale aj obytné domy), pretože prevádzka dopravných prostriedkov je stále spojená so zvýšeným nebezpečenstvom. Tieto osoby-cestujúci nemajú ako a skadiaľ vedieť, aké ďalšie vzťahy sa v uvedených budovách môžu objaviť medzi majiteľmi týchto budov a ďalšími osobami, ktoré vykonávajú napríklad upratovanie práce, servis, prevádzku výťahov, servis prevádzku klimatizácií a iných zariadení nachádzajúcich sa v budove. Zodpovedá výlučne vlastník budovy a jej súčasť, teda aj výťahu, ako jej prevádzateľ.

Samozrejme prevádzateľ, keď sa stane takéto škodová udalosť, za ktorú zodpovedá objektívne, si môže uplatniť voči tretím osobám náhradu škody, ak preukáže splnenie ďalších podmienok stanovených právnymi predpismi, napríklad voči páchatelovi trestného činu, voči servisným firmám a podobne. Sú to však už ďalšie sekundárne zodpovednostné vzťahy medzi prevádzateľom a týmito tretími osobami.

Z tohto dôvodu neobstojí ani obrana žalovaného, že žalobca mal vedomosť už počas trestného konania, že servis výťahov robila iná firma, živnostník K., ktorý je momentálne obžalovaný na Okresnom súde Humenné, resp. že si mohol zistiť, že uvedený výťah v tejto budove bol prevedený akousi kúpnu zmluvou zo žalovaného na inú firmu. Toto však nie je predmetom tohto konania.

Podľa spoločných ustanovení o náhrade škody v Občianskom zákonníku podľa § 441 a nasl. súd musí skúmať aj možné spoluzavinenie poškodeného na vzniknutej škode. Súd v tomto prípade nezistil, žiadne spoluzavinenie. Vstup verejnosti do výťahu súd riešil už vyššie. Súd riešil ďalšiu námietku žalovaného a to, že maloletý syn N., ktorý bol pri škodovej udalosti usmrtený, nebol v čase tejto udalosti pripútaný v kočiar, hoci to návod na uvedený kočiar odporúča.

Čo sa týka pripútania maloletého nebohého syna N. v kočiari, súd poukazuje, že návod na použitie kočiara má len odporúčací charakter. Nie je to právny predpis, teda nejde o právnu povinnosť. Okrem toho treba zdôrazniť, že žalobca - otec nebohého syna N. a jeho manželka, ktorí boli pri škodovej udalosti nemohli predvídať takúto špecifickú a výnimočnú situáciu ako nastala práve v tomto prípade. Výťah sa pohol počas vystupovania a nastupovania, pri otvorených dverách v rozpore s technickými normami a to pre poruchu výťahu, ktorá bola stanovená znalcom v znaleckom posudku. Z týchto dôvodov nemožno očakávať od rodičov maloletého dieťaťa, aby aj v takomto konkrétnom prípade práve v tom čase bolo dieťa pripútané v kočiari. Vec by súd hodnotil inak, ak by išlo o klasickú prechádzku s kočiarom v meste kde je samozrejme obvyklé, aby dieťa bolo pripútané, čo odporúča aj návod. Tento prípad je samozrejme iná, špecifická a výnimočná situácia.

Z týchto príčin v tejto konkrétnej veci, spoluzavinenie poškodeného nebolo zistené a preto nemožno hovoriť ani o spoluúčasti na vzniknutej škode a ani o liberačných dôvodoch a ani o znížení škody. Ku škode došlo v príčinnej súvislosti s okolnosťami majúcimi pôvod v prevádzke dopravného prostriedku.

Súd opätovne podotýka, že v súdnom konaní 5C/30/2014 bol súdom schválený súdny zmier v ktorom žalovaný nič také nenamietal, nenamietal svoju pasívnu legitimitáciu, ani spoluzavinenie a uznal svoju zodpovednosť za túto škodovú udalosť. Preto obranu žalovaného súd považuje za účelovú.

Súd považoval v konaní za preukázané aj výšku škody, pretože žalobca preukázal, že si v konaní uplatňuje náklady spojené s pohrebom podľa § 449 ods. 2 OZ v nadväznosti na § 101 zákona ZSP, tak ako je to vyššie uvedené. Súd podotýka, že ide o osobitný druh náhrady škody, ktorá súvisí s úmrtím poškodeného a nejde tu o škodu na zdraví. Náklady patria tomu, kto ich vynaložil, v tomto prípade otcovi nebohého syna - žalobcovi.

Súd je viazaný limitmi stanovenými právnymi predpismi. Jedným z limitov sú náklady na zriadenie dosky alebo pomníka maximálne v sume 663,88 eur (§ 2 nar.vl.87/1995 Zb.z.). V tomto prípade žalobca preukázal, že vyplatil za tzv. dvojhrobku 1300,- eur, avšak v konaní si z tejto sumy uplatnil len sumu 663,88 eur. Súd poukazuje na to, že v dvojhrobke je pochovaný aj maloletý syn, ktorý zomrel pri škodovej udalosti. Súdu je známe z činnosti a z iných rozhodnutí, že náklady aj na jednohrobku s pomníkom stále predstavujú vyššiu sumu podľa terajších trhových cien, ako je maximálne suma 663,88 eur. Keďže žalobca preukázal zaplatenie sumy 1300,- eur za hrobku, resp. pomníka, súd mu túto položku priznal v maximálnej sume 663,80-eur, ktorú si aj uplatňoval v žalobe.

Rovnako podľa vyššie uvedených pracovnoprávných predpisov ostatné uplatnené položky spojené s pohrebom sú stanovené v maximálnom limite 2324,40-eur a to podľa zákona č. 461/2003 Z.z. o ZSK. Žalobca si uplatnil menšiu sumu a to 837,78-eur, teda v rámci tohto limitu a pokladničnými dokladmi a ďalšími účtovnými dokladmi v súdnom spise preukázal aj ich reálne zaplatenie. Všetky tieto náklady spojené s pohrebom v súlade s § 101 ZSP patria pod náklady spojené s pohrebom maloletého syna žalobcu. Je zrejmé, že sa jednalo o náklady pre pohrebnú službu, pre prevoz nebohého, chladenie nebohého, vence, výkop hrobu a ďalšie vyššie uvedené náklady.

Spolu si teda žalobca žalobou uplatnil sumu 663,80-eur za pomník, hrobku a zvyšok 837,78-eur za ostatné náklady spojené s pohrebom, teda spolu sumu 1501,58-eur. Z týchto príčin nebolo potrebné vykonávať ďalšie dokazovanie navrhované žalovaným a to výsluchom osôb, ktorým boli tieto náklady vyplatené. Všetko sa jedná o podnikateľov pôsobiacich v tomto predmete podnikania. Zároveň súd skúmal, či sa jedná o primerané náklady spojené s pohrebom a z ich výšky a špecifikácie vyplýva, že sa jedná o obvyklé a primerané náklady a to aj vzhľadom aj na vyššie uvedené maximálne predpismi stanovené limity 663,80-eur za hrobku a 2324,40-eur za tzv. ostatné náklady spojené s pohrebom.

Súd konštatuje, že žalovaný sa dostal do omeškania s plnením peňažného záväzku a preto ho súd zaviazal v súlade s § 517 OZ aj na úhradu zákonom stanovených úrokov z omeškania vo výške 5,05% ročne z dlžnej sumy odo dňa omeškania až do zaplatenia. K omeškaniu došlo minimálne od 18.5.2015, kedy žalovaný doručil žalobcovi svoj list, ktorým odmietol na výzvu žalovaného plniť (jedná sa o list žalovaného 13.5.2015, doručení advokátovi žalobcu 18.5.2015, čl. 89).

Zároveň súd v súlade s § 142 ods. 1, súd priznal žalobcovi, ktorý mal vo veci plný úspech náhradu trov konania, ktoré pozostávajú z uplatnených trov právneho zastúpenia v celkovej sume 591,56 eur s DPH. Hodnota veci je 1501,78 eur, z toho hodnota jedného úkonu 71,37 eur. Súd priznal žalobcovi: prevzatie

a príprava zastúpenia 71,37 eur, predžalobná výzva z 28.4.2015- 71,37 eur, ktorú taktiež súd považoval za účelne vynaložené TPZ, pretože žalovaný sa tak mohol vyhnúť súdnemu konaniu, ďalej spísanie žaloby z 20.5.2015- 71,37 eur, vyjadrenie k odporu z 20.10.2015- 71,37 eur a účasť a zastúpenie na pojednávaní 19.1.2016 - 71,37 eur.

Súd priznal režijný paušál v sume 41,56 eur (7,81 eur x 1, 8,39 eur x 3 a 8,58 eur x 1). Súd taktiež priznal cestovné náklady vo výške 37,36 eur za účasť na pojednávaní 19.1.2016, cesta Prešov - Humenné a späť a náhrada za stratu času na uvedené pojednávanie v sume 57,20 eur za dve začaté polhodiny po 14,30 eur x 2. Súd priznal aj DPH 20% vo výške 98,59 eur (zo základu 492,97 eur).

Keďže bol žalobca zo zákona o súdnych poplatkoch oslobodený od platenia súdneho poplatku, súd zaviazal neúspešného žalovaného na zaplatenie súdneho poplatku za žalobu vo výške 90,- eur, t.j. 6% zo žalovanej sumy, položka 1a, Zákona o súdnych poplatkoch a to na účet Okresného súdu Humenné.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Krajský súd v Prešove, prostredníctvom tunajšieho súdu.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní povinnosť, ktorú mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, môže sa oprávnený domáhať exekúcie podľa osobitného predpisu.